

REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF ENVIRONMENT,
URBANIZATION AND CLIMATE CHANGE

DIRECTORATE OF
CLIMATE CHANGE

TÜRKİYE'S LONG TERM
CLIMATE CHANGE STRATEGY AND
ACTION PLAN COMPONENT

UNITED NATIONS
DEVELOPMENT PROGRAMME

(<https://netsifirturkiye.org/en/home-english/>)

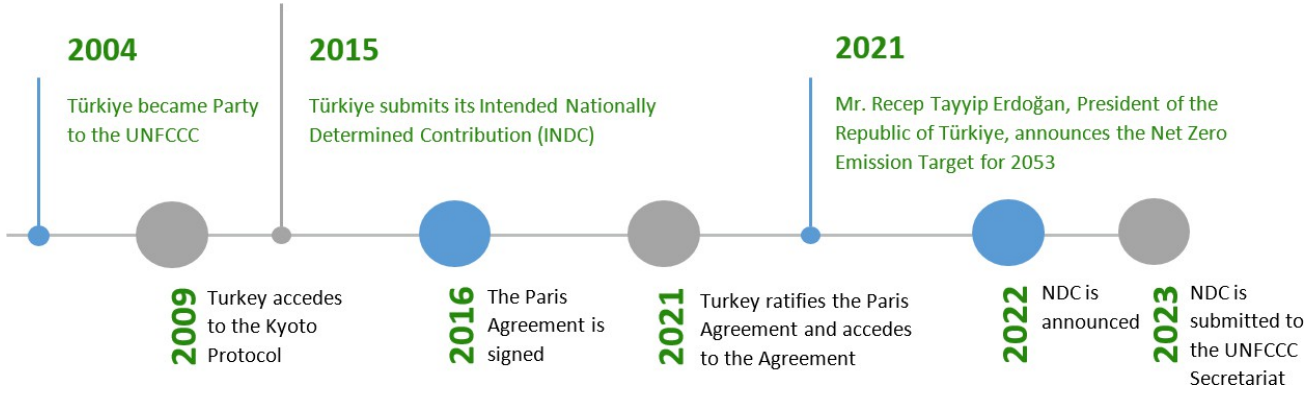
2053 Net Sıfır Hedefi ve Türkiye'nin Uzun Vadeli İklim Değişikliği Stratejisi

Türkiye, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne 2004 yılında, Kyoto Protokolü'ne ise 2009 yılında taraf olmuştur. İklim değişikliği ile mücadele çabalarını hızlandırmak ve daha iddialı hedefler belirlemek amacıyla hazırlanan Paris Anlaşması, 12 Aralık 2015 tarihinde Fransa'nın başkenti Paris'te düzenlenen BM İklim Değişikliği Taraflar Konferansı'nda (COP21) 196 Taraf tarafından kabul edildi. Anlaşma 4 Kasım 2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Paris Anlaşması, küresel ortalama sıcaklık artışının sanayi öncesi döneme kıyasla 2°C'nin altında tutulması ve mümkünse 1,5°C ile sınırlandırılması nihai hedefiyle iklim değişikliği konusunda yasal olarak bağlayıcı bir uluslararası anlaşmadır.

Ortak ancak farklı sorumluluklar ve göreceli kabiliyetlere dayalı bir ilke benimsenerek, Tarafların bireysel çabalarıyla küresel iklim eylemine mümkün olan azami ölçüde katkıda bulunmaları öngörülmüş ve ülkelerden her 5 yılda bir, azaltım, uyum, finansman, teknoloji transferi ve kapasite geliştirme açısından Anlaşmanın temel amacını gerçekleştirmek için yürüttükleri faaliyetleri detaylandıran "Ulusal Olarak Belirlenmiş Katkıları (NDC)" BMİDÇS Sekreteryasına sunmaları istenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti, 1/CP.19 ve 1/CP.20 sayılı kararlar uyarınca ve Sözleşmenin 2. Maddesinde belirtilen nihai hedefi doğrultusunda, Niyet Edilen Ulusal Olarak Belirlenmiş Katkısını (INDC) Eylül 2015'te Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine (UNFCCC) sunmuştur. Paris Anlaşması çerçevesinde Türkiye, 2030 yılına kadar referans senaryoya kıyasla %21'e varan bir sera gazı azaltım hedefi belirlemiştir. Akabinde Türkiye, Paris Anlaşması'nı 22 Nisan 2016 tarihinde imzalamış ve 7 Ekim 2021 tarihinde TBMM'de onaylamıştır (07/11/2021 tarihli 31621 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır). Türkiye'nin Paris Anlaşması'nı onaylamasının ardından, amaçlanan ulusal olarak belirlenmiş katkı (NDC) bir Niyet Beyanı olmaktan çıkmış ve Türkiye'nin taahhüdü haline gelmiştir. BMİDÇS'nin tüm tarafları gibi Türkiye'nin de bundan böyle her 5 yılda bir BMİDÇS Sekreteryasına Ulusal Olarak Belirlenmiş Katkı (UBK) sunması ve her seferinde daha iddialı azaltım hedefleri (ve isteğe bağlı olarak iklim değişikliğine uyum hedefleri) taahhüt etmesi gerekmektedir.

Türkiye için önemli tarihler:

Paris Anlaşması'na taraf olmamızın ardından Cumhurbaşkanı Erdoğan, ülkemiz için "2053 Sıfır Emisyon" hedefini açıkladı. Türkiye'nin 2053 net sıfır emisyon hedefini açıklamasının ardından, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı İklim Değişikliği Müdürlüğü ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye, Ulusal Olarak Belirlenmiş Katkının Güncellenmesi, Uzun Vadeli İklim Değişikliği Stratejisi ve Eylem Planı hazırlıklarına başladı.

Kasım 2022'de düzenlenen 26. Taraflar Konferansı'nda Türkiye, güncellenmiş Ulusal Olarak Belirlenmiş Katkısı'nda 2015 yılında yüzde 21 olarak açıkladığı sera gazı azaltım hedefini 2030 yılı için yüzde 41 olarak güncellediğini duyurdu. Paris Anlaşması'nın 4. Maddesi uyarınca Taraflar, uzun vadeli düşük emisyonlu iklim değişikliği stratejilerini sunmaya davet edilmiştir. Uzun Vadeli İklim Değişikliği stratejileri bugüne kadar 62 ülke tarafından sunulmuş olup, ülkeler kendi imkânları doğrultusunda azaltım eylem ve stratejilerini ve 2050 yılı için net sıfır emisyon hedeflerini hazırlamaktadır.

İklim değişikliği ile mücadele çalışmalarını tüm hızıyla sürdüren Türkiye, bu alandaki çalışmalarını Projenin Türkiye'nin Uzun Vadeli İklim Değişikliği Stratejisi ve Azaltım Eylem Planı Bileşeni kapsamında ilgili tüm kamu, özel sektör, STK ve akademi temsilcilerinin katkılarıyla katılımcı, veriye dayalı ve kapsayıcı bir şekilde yürütüyor.

Türkiye'nin Ulusal Olarak Belirlenmiş Katkısı, Uzun Vadeli İklim Değişikliği Stratejisi ve Azaltım Eylem Planı; enerji, sanayi, binalar, ulaştırma, tarım, atık ve AKAKDO olmak üzere yedi ana sektörü ve bu sektörleri etkileyen alt sektörleri kapsayacak şekilde hazırlanmaktadır. Aynı temel senaryo baz alınarak, azaltım politikaları TIMES Makro modeli kullanılarak değerlendirilmiştir. Bu entegre model tüm dünyada, Amerika Birleşik Devletleri, Birleşik Krallık ve Avrupa Birliği'nin yanı sıra Türkiye'de de uygulanmaktadır. Türkiye'de benimsenen model, tüm sektörlerin birbirleriyle olan etkileşimlerini, sinerjilerini ve örtüşmelerini değerlendirmekte ve Türkiye'nin 2053 net sıfır emisyon hedefi için bir yol haritası belirlemektedir.

Uzun Vadeli İklim Değişikliği Stratejisi, hem kamu hem de özel sektör için uzun vadeli bir yol haritası sunmakta ve yatırım ortamında öngörülebilirlik sağlayarak özel sektör yatırımlarını artırmaktadır. Strateji, kömürden çıkış seçenekleri, döngüsel ekonomi, temiz ulaşım, yeşil teknolojiler ve biyo-ekonomiye dayalı enerji dönüşümü ve verimliliğine yönelik yatırımları teşvik edecek, böylece yeni, yerel, yüksek kaliteli istihdam fırsatları sağlayacak ve iklim-nötr ve döngüsel ekonomiye geçişte istihdam ve ekonomik büyümenin kilit itici gücü olarak sanayiye harekete geçirecektir. Türkiye, 2053 net sıfır hedefi doğrultusunda kapsayıcı, yenilikçi ve eşitlikçi bir geçiş gerçekleştirecektir.

